

Raven uporabe programa Excel v Sloveniji

Andrej Dobrovoljc

3AD Informatika Andrej Dobrovoljc S.P., Turkova ulica 10, 8000 Novo mesto
andrej.dobrovoljc@3ad.si

Raziskovalno vprašanje (RV): Kako dobro slovenski uporabniki poznajo program Excel? Kako ocenjujejo njegovo uporabnost in v kakšnem obsegu ga uporabljajo? Katera so tista področja, kjer ga največ uporabljajo? Kateri dejavniki vplivajo na raven njegove uporabe? Kako dobro poznajo slovenski uporabniki najnovije tehnologije s področja podatkovnih znanosti?

Namen: Excel je program za obdelavo in analizo podatkov. Globalno gledano je to eden najbolj razširjenih programov, saj je preprost za uporabo in je vsesplošno uporaben. Uporablja se v poslovnem svetu, pri študiju in tudi privatno. Njegova popularnost z leti samo še narašča. K temu v največji meri prispeva digitalizacija na vseh področjih življenja. Količina podatkov eksponentno narašča, prav tako pa tudi število naprav na katerih jih je možno obdelati. Vprašanje je, kako smo se novim razmeram uspeli prilagoditi uporabniki v Sloveniji in v kakšni meri izkoriščamo vse te danosti. Preveriti želimo torej, kakšne so možnosti za izboljšave na tem področju.

Metoda: Uporabili smo anketni vprašalnik. Ciljna populacija je bilo aktivno prebivalstvo Slovenije, ne glede na spol, izobrazbo ali strokovno področje.

Rezultati: Usposobljenost uporabnikov se močno razlikuje glede na tip podjetja. Zaposleni v gospodarskih in storitvenih podjetjih so precej bolj usposobljeni od zaposlenih v javni upravi. Uporabniki z družboslovno izobrazbo zaostajajo za uporabniki z naravoslovnih področij in ekonomije. Excel bolj učinkovito izkoriščajo uporabniki z višjo izobrazbo.

Organizacija: Sposobnost zajema ter hitre obdelave in analize podatkov je za organizacije danes izjemno pomembna. Gospodarska in storitvena podjetja si s tem lahko pridobijo konkurenčno prednost. Za nekatera podjetja je to ključno v tekmi za obstoj na trgu.

Družba: Rezultati raziskave dajejo vpogled v dejansko stanje digitalne preobrazbe v Sloveniji na področju izkoriščanja podatkov. Poudarjanje, da so podatki nafta 21. stoletja, je sicer pomembno, a vsaj tako pomembno je tudi poznavanje priložnosti za izboljšave. Izsledki raziskave nedvoumno kažejo, kje so te priložnosti.

Originalnost: Raziskava preverja poznavanje več sklopov funkcionalnosti programa Excel ter drugih informacijskih tehnologij, ki se uporabljajo zajemu, pretvorbi in analizi podatkov.

Opredelili smo lastno kvantitativno metriko za merjenje izkoriščenosti potenciala programa Excel. Preverili smo tudi raven poznavanje nekaterih ključnih informacijskih tehnologij s področja podatkovnih znanosti.

Omejitve/nadaljnje raziskovanje: Excel ima skoraj 400 funkcij in ogromno funkcionalnosti, zato bi bilo smiselno preveriti uporabo točno določenih funkcij na izbranih strokovnih področjih. Obstajajo tudi drugi licenčni in odprtokodni programi, s katerimi lahko na podoben način obdelujemo podatke. Za natančnejši vpogled v raven usposobljenosti slovenskih uporabnikov na področju obdelave in analize podatkov, bi bilo smiselno razširiti raziskavo tudi na ta programska orodja.

Ključne besede: Excel, informacijske tehnologije, analiza podatkov, učinkovitost, podatkovne znanosti, digitalna preobrazba.

Andrej Dobrovoljc je doktoriral na Fakulteti za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani s področja obvladovanja tveganj v informacijskih sistemih. Je samostojni podjetnik. Deluje kot svetovalec, predavatelj ter projektni vodja na področju poslovne informatike. V več kot 20 letnem obdobju si je pridobil izkušnje s projekti v več kot 50 organizacijah različnih velikosti in z različnih poslovnih področij. Aktiven je tudi kot predavatelj in raziskovalec na Fakulteti za organizacijske študije v Novem mestu ter v gospodarstvu.

The Level of Use of the Excel Program in Slovenia

Research Question (RQ): How well do Slovenian users know Excel? How do they assess its usefulness and to what extent do they use it? What are the areas where it is used the most? What factors affect the level of its use? How well do Slovenian users know the latest technology in the field of data science?

Purpose: Excel is a program for data processing and analysis. Globally, it is one of the most widely used programs because it is easy to use and universally applicable. It can be used in business, in study and privately. Its popularity is constantly increasing over the years. Digitization in all areas of life contributes to this to the greatest extent. The amount of data is growing exponentially, as is the number of devices on which it can be processed. The question is how the users in Slovenia managed to adapt to the new situation and to what extent are we taking advantage of all these opportunities. So we want to check what are the possibilities for improvements in this area.

Method: We conducted a survey with a questionnaire. The target population was the active population of Slovenia, regardless of gender, level of education or professional field.

Results: User proficiency varies greatly by business type. Employees in commercial and service companies are much more qualified than employees in the public administration. Users with a social science education are less skilled than the users from the fields of natural sciences and economics. Excel is used more effectively by users with higher education.

Organization: The ability to capture and quickly process and analyse data is extremely important for organizations today. Commercial and service companies can gain a competitive advantage by using it. For some companies, this is crucial for their existence in the market.

Society: The research results provide an insight into the actual state of digital transformation in Slovenia in the field of data exploitation. Emphasizing that data is the oil of the 21st century is important, however knowing the opportunities for improvement is by far more important. The research findings clearly show where these opportunities lie.

Originality: The survey checks the level of user's knowledge of several sets of Excel functionality and other information technologies, which are used to capture, transform and analyse data. We have defined our own quantitative metric to measure the utilization of Excel's potential. We also checked the level of knowledge about some key information technologies in the field of data science.

Limitations / further research: Excel has almost 400 functions and many functionalities, so it would make sense to check the use of specific functions in selected areas of expertise. There

are other commercial and open source programs that can be used to process data in a similar way as Excel. For a more accurate insight into the level of competence of Slovenian users in the field of data processing and analysis, it would be reasonable to extend the research to other software tools as well.

Keywords: Excel, information technologies, data analysis, efficiency, data science, digital transformation.

Andrej Dobrovoljc received his PhD at the Faculty of Computer and Information Science at the University of Ljubljana in the field of risk management in information systems. He is an independent entrepreneur and mostly acts as a consultant and project manager in the field of business informatics. Over the course of more than 20 years, he has gained experience with projects in more than 50 organizations of different sizes and from different business areas. He is also active as a lecturer and researcher at the Faculty of Organization Studies in Novo mesto and in other organizations.
